

Eerste, voorlopige commentaar op het rapport van de Staatscommissie Euthanasie

1. Het verheugt de VVD dat het rapport van de Staatscommissie thans is verschenen. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de wens van de Kamer (motie Dees, 1979) om een Staatscommissie te laten adviseren over het euthanasievraagstuk.
2. Het rapport bevestigt het ook door de VVD reeds eerder ingenomen standpunt dat ter zake van euthanasie nieuwe wetgeving noodzakelijk is.
3. Het doorwrochte rapport van de Staatscommissie bevat voldoende bouwstenen om op voortvarende en zorgvuldige wijze een nieuwe, wettelijke regeling inzake euthanasie tot stand te brengen.
4. Overeenkomstig eerder ingenomen standpunten kan de VVD zich in hoofdlijnen vinden in het standpunt dat door de overgrote meerderheid van de Staatscommissie is ingenomen (13 van de 15 leden).
5. Bij de verdere procedure (wetsvoorstel van de regering, ingrijpende wijziging van het D'66 initiatief of indiening van een nieuw initiatiefvoorstel dat op een brede steun in de Kamer kan rekenen) zal de VVD zich laten leiden door de wens om zo spoedig mogelijk in de lijn van het advies van de Staatscommissie tot een nieuwe wettelijke regeling te komen.

(Voor nadere informatie: drs. D.J.D. Dees, tel. 070-614911, tst. 2191.)

Het volkspetitionnement tegen de kruisvluchtwapens

Het volkspetitionnement geeft een onzuiver beeld van de publieke opinie inzake de defensie. Regering en parlement horen het internationale veiligheidsbeleid van ons land niet te laten bepalen door het resultaat van deze actie van het Comité Kruisraketten Nee.

1. Een petitionnement is een verzoekschrift aan de regering. Een verzoek ontleent zijn waarde aan de kwaliteit van de argumenten en niet aan het getal van de handtekeningen. Alleen bij verkiezingen en referenda speelt het getal een beslissende rol.
2. Het petitionnement is geen referendum en ook geen opiniepeiling, want die registreert ook wie tegen een bepaalde stelling is, alsmede de categoriën „weet niet" en „geen antwoord". Een verantwoorde opiniepeiling bevat duidelijke en geen suggestieve vragen en registreert de kenmerken van de gepeilde groep (stemgerechtigden, leeftijd etc.).

3. De formulering van de vraag is suggestief, omdat het probleem waar het om gaat niet aan de orde wordt gesteld. Dat probleem is: hoe de kernwapendreiging van de USSR gericht tegen West-Europa moet worden verminderd, namelijk door tegenplaatsing, onderhandelen, beide tegelijk, of op andere wijze. Het probleem wordt overgesimplificeerd door slechts te vragen of men „tegen kernbewapening" is. Veel mensen zijn tegen kernbewapening in het algemeen, maar steunen de NAVO-politiek en het regeringsbeleid omdat ze dat de verstandigste aanpak vinden.
4. De vraag is bovendien onzuiver gesteld, want er wordt niet op „1 november een besluit" genomen over de plaatsing, maar op die datum wordt conform het besluit van 1 juni 1984 vastgesteld of de USSR het aantal SS-20's heeft beperkt tot 378. Zo niet, dan plaatst Nederland conform het 1 juni besluit, dat door een meerderheid van de Tweede Kamer is goedgekeurd.
5. In onze parlementaire democratie is ieder vrij om verzoekschriften tot de regering te richten, maar de besluiten over het beleid worden uiteindelijk genomen door de regering en goed- of afgekeurd door het Parlement, dat op vrije verkiezingen berust. In die verkiezingen spreekt de bevolking zich uit op basis van de politieke programma's en het algemene beleid, waarbij de diverse beleidsvragen in hun onderlinge samenhang worden gezien. Die samenhang en context ontbreken geheel in dit petitionnement.
6. Het petitionnement heeft tot doel om het Nederlandse aandeel in het NAVO-beleid van defensie en wapenbeheersing te blokkeren. Dit beleid beoogt de steeds verder groeiende Sovjet-kernwapendreiging tegen West-Europa een halt toe te roepen. De handtekeningen voor het petitionnement worden voor eenzijdige verzwakking van de defensie gebruikt. Lang niet allen die met de zin „Ik keer mij tegen de kernbewapening" accoord gaan, zouden zulk een verzwakking van de veiligheid van de Westeuropese democratieën accepteren. Ook in die zin is het petitionnement onzuiver.

(Voor nadere informatie: Dr.ir. J.J.C. Voorhoeve, tel. 070-614911, tst. 2704.)

Culturele overeenkomst Nederland – Marokko

In 1983 sloot de regering een culturele overeenkomst met Marokko, die vooral in linkse kringen en bij bepaalde Marokkaanse groeperingen tot heftige kritiek leidde.

Mede daarom heeft het parlement de wens geuit eerst met de regering overleg te plegen alvorens tot ratificering over te gaan.

De kritiek spitste zich toe op twee punten. Ten eerste zagen sommigen de overeenkomst als goedkeuring door

Nederland van het regime in Marokko.

Ten tweede was er kritiek op de werving van Marokkaanse leerkrachten in Marokko voor het onderwijs in eigen taal en cultuur in Nederland.

De VVD is van mening, dat het sluiten van culturele overeenkomsten nimmer gezien mag worden als legitimering c.q. goedkeuring van een bepaald regime of politiek stelsel.

De waarde van dergelijke overeenkomsten zit ondermeer in de bijdrage, die geleverd wordt aan wederzijds begrip en verstandhouding én de mogelijkheid tot beïnvloeding.

Daarom is de VVD voor het sluiten van culturele verdragen, ook of zelfs juist met landen, die niet aan onze maatstaven van democratie en rechtsstaat voldoen.

In de overeenkomst is een onderwijsartikel opgenomen, dat het onderwijs in eigen taal en cultuur regelt en dat de VVD fractie aanleiding heeft gegeven tot de volgende kanttekeningen: In de eerste plaats is volstrekt duidelijk, dat Nederland zelf de inhoud en uitvoering van het onderwijs in eigen taal en cultuur bepaalt. Dat kan en mag nooit door een vreemde mogendheid gebeuren. Het probleem is echter, dat er niet voldoende Marokkaanse leerkrachten beschikbaar zijn.

Daarom worden er in Marokko bevoegde leerkrachten geworven, die in Nederland een applicatiecursus krijgen. Over de wijze van werving is van linkse zijde kritiek gekomen. De VVD deelt die kritiek niet.

De procedure van werving van leerkrachten in Marokko is zorgvuldig met een grote inbreng van Nederlandse zijde. Met nadruk stelt de VVD, dat werving in Marokko als een noodmaatregel moet worden gezien. Het werven in Nederland moet verreweg de voorkeur hebben.

Helaas gaat dat zeer moeizaam. De VVD heeft de regering gevraagd daar grote aandacht aan te besteden, opdat in de behoefte aan Marokkaanse leerkrachten vanuit de Marokkaanse gemeenschap kan worden voorzien.

Vanzelfsprekend moeten ook aan het onderwijs in eigen taal en cultuur kwaliteitseisen worden gesteld. Dat betekent naar het oordeel van de VVD vooral, dat er kwaliteitseisen aan de leerkrachten moeten worden gesteld, zowel aan de aankomende leerkrachten, die in Nederland worden geworven, als aan de leerkrachten, die in Marokko worden geworven. Het beheersen van de Nederlandse taal is ook hier een vereiste.

(Voor nadere informatie: H. Dijkstal, tel. 070-614911, tst. 2392.)

Uit de Eerste Kamer

Leegstandswet

In de Eerste Kamer is de wijziging van de Leegstandswet, waardoor gefaseerde invoering daarvan mogelijk wordt, aanvaard.

Bij deze gelegenheid is door de VVD-woordvoerder de aandacht gevestigd op het belang van de mogelijkheid van anoniem dagvaardden van krakers, die zich in anonimiteit terugtrekken. Daarbij werd gestreden – wat door degenen, die met het kraken sympathiseren vaak wordt aangevoerd – dat de anonimiteitstruc wordt gerechtvaardigd door tekortkomingen van het recht op dit punt.

Vooropgesteld werd het belang van de toegang tot de rechter, die reeds te lang aan huiseigenaren onmogelijk wordt gemaakt door anonieme krakers. Wanneer het recht al tekort schiet – wat voor discussie vatbaar is – moet dát

worden aangepakt en moet niet met een processuele truc de toegang tot de rechter onmogelijk gemaakt worden. Dat lokt tegentrucs en eigenrichting uit, wat in een rechtsstaat onaanvaardbaar is.

Betreurd werd, dat juist van dit onderdeel van de Leegstandswet de invoering nog een jaar wordt opgehouden. Dit is te wijten aan de opstelling van het CDA in de Tweede Kamer.

(Voor nadere informatie: mr.ir. H. Heijne Makkreel, tel. 023-243517.)

Binnenkort verschijnt geschrift no. 54 van de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting:

„LIBERALISME EN POLITIEKE ECONOMIE“

In dit geschrift wordt een groot aantal liberale visies op de werking van onze economie besproken: klassiek liberalisme, neo-liberalisme, keynesianisme, monetarisme, de visie van de „supply-siders“ en anderen. Het geschrift wordt besloten met een eigen visie op liberalisme, politieke economie en economische politiek. Tevens wordt ingegaan op de vraag naar de meest gewenste economische politiek in Nederland anno 1985. Aan de orde komen: de omvang van het financieringstekort, de sector- en structuurpolitiek en andere thema's die onderwerp van de discussie zijn onder economen en politici.

U kunt dit geschrift als abonnee op de VVD-Expresse gratis verkrijgen door onderstaande bon in te vullen en deze te retourneren in een enveloppe met postzegel vóór 14 september aan Postbus 19027, 2500 CA 's-Gravenhage

Met blokletters invullen s.v.p.

Ondergetekende:

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Woonplaats: .....

wil rapport nr. 54 ontvangen.